

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

**ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Кафедра менеджменту і адміністрування**



**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**

**до практичних занять, самостійної та контрольної робіт**

**з дисципліни**

***«УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ  
ТЕРИТОРІЙ»***

**Харків – 2021**

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування 1 лютого 2021 р., протокол № 7.

Методичні вказівки призначено для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Укладачі:

старш. викл. Т. М. Глушенко,  
доц. Л. С. Коновалов

Рецензент

проф. О. Г. Кірдіна

## ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Мета та основні завдання.....	4
2 Перелік та опис компетенцій, що формуються у студентів у межах вивчення навчальної дисципліни.....	5
3 Методи навчання і методи контролю.....	6
4 Методичні рекомендації до практичних занять.....	6
5 Методичні рекомендації до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.....	10
6 Завдання для контрольної роботи студентів заочної форми здобуття вищої освіти.....	12
7 Вимоги до виконання та оформлення контрольної роботи.....	14
8 Тестові завдання для самоконтролю.....	15
Список літератури.....	22

## **ВСТУП**

Транспортна система відіграє важливу роль у функціонуванні та розвитку економіки регіону, забезпечуючи зв'язок виробництва й споживання, є каталізатором активності економіки й руху товарно-матеріальних потоків, підтримує мобільність робочої сили та задовольняє потреби населення у перевезеннях. Розвинена транспортна система формує «каркас» регіонів і є базою для територіального розподілу праці, обумовлює динамічність та ефективність соціально-економічного розвитку як окремих регіонів, так і країни в цілому. Проте сучасна транспортна система України та її регіонів переживає період глибокої системної кризи, оскільки стан інфраструктури і рівень організації перевезень за багатьма параметрами не відповідають зростаючим потребам суспільства та європейським стандартам якості надання транспортних послуг. Це знижує ефективність функціонування транспортної системи регіону та зумовлює необхідність подальшого розвитку транспортної системи регіону як невід'ємної складової його інфраструктури. У такому контексті дисципліна зорієнтовує на вивчення ролі транспортної інфраструктури в сучасному суспільстві та економіці країни й особливостей управління транспортною інфраструктурою територій.

## **1 МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ**

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління транспортною інфраструктурою територій» є формування системи наукових знань про сутність поняття інфраструктура; визначення ролі транспортної інфраструктури в сучасному суспільстві та економіці країни, вивчення особливостей управління транспортною інфраструктурою територій. Курс закладає основу уявлень про властивості транспорту як системи взаємозв'язку простору, часу і витрат на переміщення предмета перевезення, функціонування та розвитку регіонів і територій.

Основними завданнями вивчення дисципліни є теоретична і практична підготовка студентів з питань сутності транспортної системи територій у контексті її інфраструктурного забезпечення;

світового досвіду розвитку транспортних систем, показників оцінювання розвитку транспортної системи певної території; аналізу розвитку транспортної системи України та її регіонів; принципових підходів до визначення напрямів управління транспортною інфраструктурою.

## **2 ПЕРЕЛІК ТА ОПИС КОМПЕТЕНЦІЙ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У СТУДЕНТІВ У МЕЖАХ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Курс має за мету сформувати і розвинути такі компетентності студентів:

1) ціннісно-сміслову (формування і розширення світогляду студента у сфері вивчення методів менеджменту й особливості їх застосування в ринкових відносинах у транспортній галузі, властивостей транспорту як системи взаємозв'язку простору, часу і витрат на переміщення предмета перевезення, функціонування та розвитку регіонів і територій);

2) загальнокультурну (розуміння сучасних тенденцій розвитку транспортної інфраструктури; вміння ідентифікувати і класифікувати об'єкти транспортної інфраструктури);

3) навчально-пізнавальну (формування у студента зацікавленості визначення цілей і завдань транспортного комплексу; сучасні тенденції розвитку транспортної інфраструктури);

4) інформаційну (розвиток вмінь студента щодо самостійного пошуку, аналізу, структурування і відбору потрібної інформації у сфері системного аналізу статистичних матеріалів з розвитку і функціонування транспортного комплексу);

5) комунікативну (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів у сфері системи управління транспортною інфраструктурою територій, законодавчої бази та документів, що регламентують управління і фінансування транспортною інфраструктурою);

6) компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки;

підтримка постійної жаги до самовдосконалення і самопізнання через постійний пошук шляхів удосконалення функціонування транспортної інфраструктури територій).

### **3 МЕТОДИ НАВЧАННЯ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ**

Основними методами навчання з курсу є:

- методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, лекція, робота з підручником; самостійне спостереження, вправи, практичні і дослідні роботи);

- методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, пізнавальні ігри, життєвий досвід студента; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні);

- методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка).

Форма підсумкового контролю успішності навчання – іспит.

Підсумковий контроль – іспит, який оформлюють за результатами поточного і тестового контролю упродовж семестру згідно з роботою [27].

### **4 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

#### **МОДУЛЬ 1. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи транспортної інфраструктури**

#### **Практичне заняття 1. Поняття і роль транспортної інфраструктури в економіці країни**

*Питання для обговорення:*

1 Специфіка транспорту як сфери економіки.

2 Теоретичні основи поняття «транспортна інфраструктура».

3 Роль транспорту і значення транспортної інфраструктури в суспільстві.

*Питання для самоконтролю:*

- 1 Перелічіть особливості транспорту.
- 2 Поясніть значення транспорту в суспільстві.
- 3 Розкрийте сутність структури транспортної системи: галузевої, функціональної, територіальної.

## **Практичне заняття 2. Теоретичні основи та технічні особливості транспортування**

*Питання для обговорення:*

- 1 Найголовніші складові транспортної системи.
- 2 Основні види транспортування.
- 3 Функції транспортування.

*Практичне завдання.* Визначити конкурентні позиції кожного з видів транспорту щодо реалізації вантажних і пасажирських перевезень.

Вид транспорту	Переваги	Недоліки

*Питання для самоконтролю:*

- 1 Поясніть особливості і фактори формування транспортної мережі.
- 2 Охарактеризуйте основні види транспортування.
- 3 Наведіть основні показники забезпеченості транспортною мережею.

## **Практичне заняття 3. Показники оцінювання розвитку транспортної системи регіону**

*Питання для обговорення:*

- 1 Головні показники роботи транспортної системи.
- 2 Рівень розвитку транспортної системи регіонів України.
- 3 Показники оцінювання розвитку інфраструктурного забезпечення регіону.

*Практичне завдання.* Розкрити зміст понять з теми: регіон, держава, країна, кордони (географічні), економіко-географічне положення, територія держави, територіальні води, транспортна галузь.

*Питання для самоконтролю:*

- 1 Назвіть основні групи показників роботи транспорту.
- 2 Які показники інфраструктурного забезпечення регіону вам відомі?
- 3 Визначте рівень розвитку транспортної системи регіонів України.

#### **Практичне заняття 4. Досвід розвитку транспортних систем країн світу**

*Питання для обговорення:*

- 1 Типологія транспортних систем країн світу.
- 2 Світові тенденції розвитку транспортного ринку.

*Питання для самоконтролю:*

- 1 Чи існує залежність між рівнем розвитку країни й особливостями організації її транспортної системи?
- 2 В чому полягає особливість сучасної транспортної інфраструктури Європи?

#### **МОДУЛЬ 2. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Особливості управління транспортною інфраструктурою територій**

#### **Практичне заняття 5. Організація та основні принципи управління транспортом**

*Питання для обговорення:*

- 1 Сутність та основні принципи управління.
- 2 Структура та функції органів управління.
- 3 Напрями удосконалення системи управління транспортом.



*Практичне завдання. Круглий стіл «Проблеми і перспективи розвитку транспорту України» (зустріч міністра транспорту з журналістами) [2, 3, 5, 6].*

*Ведучий круглого стола.* Специфіка транспорту як галузі господарства полягає в тому, що він сам не виробляє продукцію, а бере участь в її створенні, забезпечує сировиною, матеріалами, обладнанням і перевозить готові вироби споживачу.

Транспорт України має проблеми, але і перспективи розвитку. Сьогодні ми запросили міністра транспорту, який зможе докладніше ознайомити нас із проблемами і перспективами розвитку транспорту України.

*Міністр транспорту.* Україна прагне посісти належне місце у світовому господарстві, а це неможливо без розвитку транспорту. У світовому транспорті відбуваються серйозні структурні зміни, пов'язані з новими вимогами до засобів пересування. Найбільш важливими серед цих вимог є висока якість транспортного обслуговування, ...

Все більшого значення набувають такі чинники, як ... Таким чином, на перший план виходить якість обслуговування.

*Питання із залу.* Що ви можете сказати про зміни структури перевезень у транспортній системі?

*Питання із залу...*

*Питання для самоконтролю:*

1 Якими певними особливостями характеризуються транспортні послуги?

2 На яких положеннях і правилах ґрунтується надання транспортних послуг?

3 Наведіть класифікацію, поясніть характеристику та взаємозв'язок транспортних планів.

## **Практичне заняття 6. Планування перевезень як елемент управління транспортною інфраструктурою**

*Питання для обговорення:*

1 Методи управління і регулювання господарської діяльності транспортної системи [1, 4].

2 Принципи і методи планування.

### 3 Планування якісних показників перевезень.

*Питання для самоконтролю:*

- 1 Які методи управління господарської діяльності транспортної системи вам відомі?
- 2 Назвіть загальні методи планування перевезень.
- 3 Поняття і принципи планування якісних показників перевезень.

### **Практичне заняття 7. Стратегічні цілі розвитку транспорту на сучасному етапі**

*Питання для обговорення:*

- 1 Сучасний рівень розвитку транспортної галузі.
- 2 Проблеми стану сучасної транспортної інфраструктури.
- 3 Державні програми розвитку транспортної галузі.
- 4 Перспективи входження України у світовий та європейський транспортний простір.

*Практичне завдання.* Написати есе за темою «Що необхідно зробити для активізації участі України в процесах єврологістики, щоб значуща частина транзиту пройшла через територію нашої країни?»»

*Питання для самоконтролю:*

- 1 Які основні шляхи підтримки транспортної системи в Україні?
- 2 Визначте проблеми стану сучасної транспортної інфраструктури.

### **5 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ**

Як індивідуальне навчально-дослідне завдання пропонується виконання творчого реферату, що дозволяє поглибити ступінь засвоєння студентами теоретичного матеріалу [7–9, 13, 15].

У рефераті слід розглянути сучасний стан, проблеми та перспективи транспортної системи країни, основні види транспорту, особливості вантажних і пасажирських перевезень, значення аналізованої транспортної системи у світовому масштабі. Особливістю реферату може бути висвітлення цікавих фактів щодо транспортної системи обраної країни.

Обсяг реферату не має перевищувати 5 сторінок формату А4.

### **Тематика індивідуальних науково-дослідних завдань**

1 Географічна структура експорту та імпорту транспортних послуг в Україні.

2 Відродження попиту і пропозиції транспортних послуг, проблеми їхнього збалансування.

3 Аналіз стану євроінтеграційних процесів ринку транспортних послуг України.

4 Розвиток мультимодальних (комбінованих) перевезень в Україні.

5 Транспортна дискримінація, суть і особливості прояву в Україні.

6 Стратегічні пріоритети реформування транспортної галузі в Україні.

7 Особливості сучасної залізничної інфраструктури України.

8 Основні напрями розвитку залізничних транспортних засобів.

9 Екологізація залізничного транспорту.

10 Дозвільні системи Міжнародних автомобільних перевезень.

11 Україна – учасник Міжнародного ринку автотранспортних послуг.

12 Україна на ринку автотранспортних послуг Європейського Союзу.

13 Історія розвитку автомобільного транспорту України.

14 Проблеми і перспективи розвитку повітряного транспорту України.

15 Проблеми і перспективи розвитку водного транспорту України.

16 Проблеми і перспективи розвитку трубопровідного транспорту України.

17 Проблеми і перспективи розвитку міського пасажирського транспорту України.

18 Територіальна організація транспортної системи ... області.

19 Завдання транспортного контролю.

20 Правовий режим пунктів пропуску.

## **6 ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

### **Варіант 1**

1 Сутність транспортної системи в контексті інфраструктурного забезпечення регіону.

2 Використання логістичного підходу до розвитку транспортної системи.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 2**

1 Відродження попиту і пропозиції транспортних послуг, проблеми їхнього збалансування.

2 Аналіз розвитку транспортної системи України.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 3**

1 Територіальна організація транспортної системи України.

2 Розвиток мультимодальних (комбінованих) перевезень в Україні.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 4**

1 Аналіз стану євроінтеграційних процесів ринку транспортних послуг України.

2 Показники оцінювання розвитку транспортної системи.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 5**

1 Стратегічні пріоритети реформування транспортної галузі в Україні.

2 Транспортний контроль: поняття, завдання, органи.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 6**

1 Диференціація транспортних пунктів і вузлів.

2 Інфраструктура залізничного транспорту: компоненти, призначення, функції.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 7**

1 Особливості сучасної автомобільної інфраструктури України.

2 Правовий режим пунктів пропуску.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 8**

1 Досвід розвитку транспортних систем країн світу.

2 Проблеми і перспективи розвитку міського пасажирського транспорту України.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 9**

1 Перспективи розвитку транспортної логістики.

2 Вплив транспортної інфраструктури на економіку країни.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

### **Варіант 10**

1 Екологізація залізничного транспорту.

2 Україна – учасник Міжнародного ринку автотранспортних послуг.

3 Територіальна організація транспортної системи ... області.

## 7 ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота складається з трьох теоретичних питань. Викладати теоретичні питання слід чітко і стисло, але відповідь має бути повною.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно вивчити і проаналізувати відповідну літературу.

Контрольну роботу виконують у міжсесійний період і надають на кафедру в будь-який час до початку сесії або в період проведення занять під час сесії. Незарахована робота має бути виконана повторно з урахуванням зауважень рецензента, на обкладинці роботи слід зробити позначку «повторно». Без зарахованої контрольної роботи студент до іспиту з дисципліни не допускається.

Контрольна робота має містити вступ (включає цілі і завдання роботи), висновок (який відображує висновки і результати роботи), два розділи (теоретичну і практичну частини). Наприкінці роботи наводять список літературних джерел.

Контрольна робота складає 12–15 сторінок друкованого тексту й оформляється відповідно до загальноприйнятих вимог, що ставлять до контрольних, курсових, дипломних і наукових робіт.

Рекомендується:

- формат паперу А4;
- текст друкується шрифтом «Times New Roman» розміром 14 через 1,5 інтервалу;
- розміри полів: лівого, правого, верхнього і нижнього – 20 мм;
- нумерація сторінок – наскрізна від титульної до останньої сторінки. Номер сторінки ставлять у нижньому правому кутку. Сторінки, зайняті таблицями та ілюстраціями, включають до наскрізної нумерації. На титульному аркуші, що є першою сторінкою, номер сторінки не ставиться;
- розділи нумерують арабськими цифрами в межах всієї роботи;

- цифровий матеріал необхідно оформити у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати номер (над правим верхнім кутом) і тематичну назву;

- до списку літератури включають книги, брошури, статті, наукові звіти, законодавчі акти та інші джерела, використані при виконанні роботи. Літературні джерела розміщують по мірі появи або за алфавітом. Кожну книгу заносять до списку використаної літератури в такому порядку: порядковий номер; ПІБ автора; заголовок книги; місце видання; назва видавництва; рік випуску.

Титульний аркуш оформляється за встановленою єдиною формою. На ньому вказують: міністерство, найменування ЗВО, факультету, кафедри, дисципліни, роботи, варіант завдання, прізвище, ім'я, по батькові студента, форму навчання, курс, спеціальність, номер групи, номер залікової книжки, дату і місце виконання. За титульним аркушем розміщують зміст, навпроти кожного пункту якого з правого боку вказують початкові сторінки пункту. Студент підписує роботу і ставить дату.

Зміна питань контрольної роботи допускається з дозволу кафедри.

Перед викладенням матеріалу вказують номер і найменування питання.

Номер варіанта контрольної роботи відповідає варіанту, визначеному останньою цифрою шифру залікової книжки.

## **8 ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ**

Q1 Характеристика транспортної системи, виражена в кількості поїздок, які припадають на одного жителя в рік:

- V1 транспортна доступність;
- V2 провізна спроможність;
- V3 транспортна рухливість;
- V4 обсяг перевезень.

Q2 Регіоном світу, що характеризується меншою густотою мережі залізниць, є:

- V1 Японія;
- V2 Україна;
- V3 США;

V4 Західна Європа.

Q3 До органів управління залізничним транспортом належать (дві відповіді правильні):

V1 Міністерство транспорту та зв'язку;

V2 Міжвідомча комісія;

V3 Державна адміністрація залізничного транспорту України (Укрзалізниця);

V4 Дирекція управління рухом.

Q4 Перевагою автомобільного транспорту є:

V1 висока вантажопідйомність транспортних засобів;

V2 доставка вантажів «від дверей до дверей»;

V3 низька собівартість;

V4 низька швидкість доставки.

Q5 Недоліками залізничного транспорту є:

V1 висока капіталомісткість;

V2 сильне забруднення навколишнього середовища;

V3 висока собівартість перевезення;

V4 доставка вантажів «від дверей до дверей».

Q6 Недоліком повітряного транспорту є:

V1 незалежність від погодних умов;

V2 низька швидкість доставки вантажів;

V3 високі капіталовкладення в транспортні шляхи;

V4 висока собівартість перевезень.

Q7 Вузька номенклатура можливих до перевезення вантажів – недолік транспорту:

V1 водного;

V2 автомобільного;

V3 трубопровідного;

V4 залізничного.

Q8 Сильна залежність від метеоумов – недолік транспорту:

V1 повітряного;

V2 автомобільного;



- V3 залізничного;
- V4 трубопровідного.

Q9 Сукупність шляхів сполучення всіх видів транспорту, що пов'язують населені пункти країни або окремого регіону (міста), називають:

- V1 транспортною мережею;
- V2 транспортним вузлом;
- V3 транспортною системою;
- V4 транспортним пунктом.

Q10 Вкажіть, яка форма взаємодії видів транспорту проявляється в організації інтермодальних перевезень:

- V1 технічна;
- V2 технологічна;
- V3 економічна;
- V4 правова.

Q11 Згідно з класифікацією шляхи сполучення за видами поділяються на такі:

- V1 загального користування, приватні шляхи;
- V2 природні, штучні;
- V3 автомобільні дороги, залізниці;
- V4 всі відповіді правильні.

Q12 Характеристика транспортної системи, виражена максимальною кількістю пасажирів, яку може бути перевезено на годину в одному напрямку по одній лінії міського транспорту, називається:

- V1 густина перевезень;
- V2 провізна спроможність;
- V3 потужність пасажиропотоку;
- V4 транспортна рухливість.

Q13 Показниками інфраструктури транспортної мережі з переліченого не є:

- V1 провізна спроможність;
- V2 густина транспортної мережі;

- V3 собівартість перевезення;
- V4 протяжність мережі.

Q14 Унімодальне перевезення здійснюється:

- V1 з єдиного центру управління;
- V2 двома видами транспорту;
- V3 одним видом транспорту;
- V4 за одним перевізним документом.

Q15 Залежно від характеру розвитку транспортних мереж, території країн або регіонів можуть бути класифіковані (декілька відповідей правильні):

- V1 моноцентрична система, орієнтована всередину регіону;
- V2 система, орієнтована ззовні регіону, з високою транспортною прохідністю всередині нього;
- V3 водна система комунікацій, коли прохідність водного простору значно вище за прохідність суші;
- V4 космічна транспортна система.

Q16 Загальносвітовими тенденціями, які склалися протягом декількох останніх десятиліть, є (дві відповіді правильні):

- V1 недостатнє фінансування транспортної інфраструктури;
- V2 наростаючий розрив між зростанням обсягів перевезень і розвитком транспортних мереж;
- V3 недостатня якість транспортних послуг;
- V4 недостатній рівень конкурентоспроможності вітчизняних компаній і всієї транспортної системи.

Q17 Об'єкти транспортної інфраструктури – це:

V1 трубопровідний, залізничний, автомобільний, авіаційний транспорт, дороги, вокзали, літовища, космодроми, станції технічного обслуговування, автомобільні сервісні центри;

V2 технологічний комплекс, що містить залізничні, трамвайні та внутрішні водні шляхи, контактні лінії, автомобільні дороги, тунелі, естакади, мости, вокзали, залізничні та автобусні станції, метрополітени, морські торговельні, рибні, спеціалізовані та річкові порти, портові засоби, судноплавні гідротехнічні споруди, аеродроми, аеропорти, об'єкти систем зв'язку, навігації

та управління рухом транспортних засобів, а також інші, що забезпечують функціонування транспортного комплексу, будівлі, споруди, пристрої та обладнання;

V3 будівлі і споруди, що забезпечують надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів і багажу;

V4 шляхи сполучення.

Q18 Суб'єкти транспортної інфраструктури – це:

V1 організації, які мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні відокремлене майно і відповідають за своїми зобов'язаннями цим майном, мають право від свого імені набувати і здійснювати майнові та особисті немайнові права, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у суді;

V2 підприємства та організації, що мають на балансі та експлуатують транспортні засоби й об'єкти транспортної інфраструктури;

V3 юридичні та фізичні особи, які є власниками об'єктів транспортної інфраструктури і транспортних засобів або використовують їх на іншій законній підставі.

Q19 Сукупність державних органів і приватних систем управління транспортом, діяльність яких забезпечує комплексне управління транспортними перевезеннями в регіоні, – це:

V1 системи управління транспортною системою регіону;

V2 об'єкти транспортного сервісу;

V3 мережа шляхів для всіх видів транспорту;

V4 всі відповіді правильні.

Q20 Технічний розвиток транспортної системи регіону передбачає:

V1 розроблення контактних графіків роботи видів транспорту вантажовідправників і вантажоотримувачів;

V2 відповідність системі міжнародних договорів, угод та інших документів;

V3 забезпечення державного і внутрішньотранспортного врегулювання транспортної діяльності через організаційні структури в системі законодавчої та виконавчої влади;

V4 розроблення та узгодження планів-прогнозів попиту на транспортні послуги різними видами транспорту всіх форм власності.

Q21 Економічна сфера діяльності включає:

V1 розроблення контактних графіків роботи видів транспорту вантажовідправників і вантажоотримувачів;

V2 відповідність системі міжнародних договорів, угод та інших документів;

V3 забезпечення державного і внутрішньотранспортного врегулювання транспортної діяльності через організаційні структури в системі законодавчої та виконавчої влади;

V4 розроблення стратегії розвитку транспортної системи регіону та її забезпечення, визначення розмірів потрібних інвестицій і шляхів субсидування за видами транспорту.

Q22 Організація продажу єдиних білетів для пасажирів, які переміщуються декількома видами транспорту, оперативне інформування учасників процесу перевезення – сфера діяльності:

V1 інформаційно-організаційної;

V2 технологічного розвитку транспортної системи регіону;

V3 дотримання комерційно-правових норм;

V4 економічної.

Q23 Принцип раціональності, що лежить в основі функціонування транспортної системи регіону, передбачає:

V1 функціонування транспортної системи як цілісної системи, що виконує задану цільову функцію;

V2 вибір раціонального варіанта організації та функціонування транспортної системи;

V3 формалізацію якісних і кількісних характеристик, що характеризують діяльність транспортної систем регіону;

V4 набуття унікальних властивостей, які дають можливість одержати внаслідок їх сукупної дії певний синергетичний ефект.

Q24 Принцип ієрархії, що лежить в основі функціонування транспортної системи регіону, передбачає:

V1 функціонування транспортної системи як цілісної системи, що виконує задану цільову функцію;

V2 вибір раціонального варіанта організації та функціонування транспортної системи;

V3 впорядкованість відносин між рівнями транспортних систем, що обумовлюється їх ієрархією;

V4 набуття унікальних властивостей, які дають можливість одержати внаслідок їх сукупної дії певний синергетичний ефект.

Q25 Інфраструктурні показники регіону:

V1 довжина автомобільних доріг загального користування, 1 тис. км;

V2 вантажообіг автомобільного транспорту, 1 млн ткм;

V3 обсяг перевезень вантажів автомобільним транспортом, 1 млн т;

V4 вантажообіг залізничного транспорту, 1 млн ткм.

Q26 Найбільш високого рівня розвитку досягла регіональна транспортна система:

V1 Західної Європи;

V2 Північної Америки;

V3 Північної Африки;

V4 Латинської Америки.

Q27 Для транспортних систем характерні дуже різкі відмінності в рівнях розвитку:

V1 Західної Європи;

V2 Північної Америки;

V3 Північної Африки;

V4 Латинської Америки.

Q28 У багатьох країнах якого регіону основою транспортної мережі служать річки, залізниць дуже мало або нема зовсім:

V1 Західної Європи;

V2 Північної Америки;

V3 Південної і Північної Африки;

V4 Латинської Америки?

Q29 До основних завдань планування вантажних перевезень не належать:

V1 формування платоспроможного попиту на перевезення;

V2 забезпечення конкурентоспроможності залізниць;

V3 підвищення виручки залізничного транспорту;

V4 забезпечення раціональності використання транспортних ресурсів.

Q30 Основою розроблення стратегії розвитку галузі та залізниць слугують:

V1 річні плани;

V2 оперативні плани;

V3 стратегічні плани;

V4 квартальні плани.

## СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Ахромкін Є. М., Заблодська І. В. Інфраструктурне забезпечення активізації міжрегіонального співробітництва в Україні: стан та задуми. *Прометей*: регіональний зб. наук. праць з економіки. 2013. Вип. 1(40). С. 22–36.

2 Андрющенко К. А. Теоретичні аспекти розвитку дорожньо-транспортної системи як складової виробничої інфраструктури регіону. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2012. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=379>.

3 Единая транспортная система: учебн. для вузов / В. Г. Галабурда, В. А. Персианов, А. А. Тимошин и др.; под ред. В. Г. Галабурды. Москва: Транспорт, 2001. 303 с.

4 Громова О. В., Крихтіна Ю. О., Сторожилова У. Л. Привабливість Причорноморського регіону: технології Smart cities та модернізація існуючих компаній у високоефективні. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 31. С. 116–120.

5 Громова О. В., Пікало К. В. Конкуренція різних видів транспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. № 42. С. 37–38.

6 Громова О. В., Петриковець Ю. І. Логістичний підхід до організації вантажних перевезень залізничним транспортом.

*Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 64. С. 203–209.

7 Глушенко Т. М. Підходи і моделі організації функціонування залізничної галузі: світова практика. *Проблеми економіки та управління на залізничному транспорті – ЕКУЗТ 2017*: матеріали XII міжнар. наук.-практ. конференції. Харків: Харківська друкарня ПЗ, 2017. С. 31–33.

8 Глушенко Т. М. Розвиток конкурентних відносин на ринку транспортних послуг. *Вісник економіки транспорту і промисловості*: зб. наук.-практ. статей. 2017, червень. № 58 (Спецвипуск). Додаток. С. 309–311.

9 Крихтіна Ю. О., Громова О. В., Брехаря А. К. Визначення стратегічних перспектив розвитку території. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2019. № 13. С. 39–46. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2019/13-2019/9.pdf>.

10 Концепція системного підходу до реформування залізничного транспорту України / М. І. Данько, Є. І. Балака, О. І. Зоріна, О. В. Семенцова. *Залізничний транспорт України*. Київ, 2011. № 5. С. 6–8.

11 Семенцова О. В. Методичні підходи до визначення якості транспортного обслуговування вантажовідправників. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. Харків: УкрДУЗТ, 2015. № 50. С. 204–207.

12 Семенцова О. В., Озарчук О. С., Ващенко А. М. Інвестиційно-інноваційні перетворення організаційно-технічного рівня залізниць в умовах трансформації управління галуззю. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Дніпро: Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, 2018. Вип. 6 (17). С. 331–337. URL: [http://www.easterneurope-bm.in.ua/journal/17\\_2018/60.pdf](http://www.easterneurope-bm.in.ua/journal/17_2018/60.pdf).

13 Управління приміським пасажирським транспортом України / М. І. Данько, Є. І. Балака, О. В. Семенцова, Н. М. Островерх. Харків: УкрДАЗТ, 2013. 154 с.

14 Deineka O., Pozdniakova L., Sementsova O., Krykhtina Y. Definition features of the efficiency in railways management. *SHS Web of Conferences*. 2019. 67, 02002. URL: [https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/pdf/2019/08/shsconf\\_NTI-UkrSURT2019\\_02002.pdf](https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/pdf/2019/08/shsconf_NTI-UkrSURT2019_02002.pdf).

15 Єдина транспортна система: навч. посіб. / Ю. В. Соболев, В. Л. Дикань, О. Г. Дикань, І. М. Писаревський, Л. О. Позднякова. Харків: ООО «Олант», 2002. 208 с.

16 Заблоцький Б. Ф. Розміщення продуктивних сил України. Національна макроекономіка: посіб. Київ: Академвидав, 2002. 368 с.

17 Яцківський Л. Ю., Зеркалов Д. В. Загальний курс транспорту: навч. посіб. Київ: Арістей, 2007. 35 с.

18 Іксарова Н. О. Транспортна інфраструктура як компонент економічної безпеки України. *Економічний простір*. 2010. № 36. URL: <http://www.nbu.gov.ua/portal/SocGum/Ekpr/201036/Zmist/6PDF.pdf>.

19 Кулаєв Ю. Ф. Економіка залізничного транспорту: навч. посіб. Дніпропетровськ: ДНУЗТ ім. акад. В. Лазаряна, 2006. 231 с.

20 Мандзюк Т. Транспорт. Україна і світове господарство. *Географія*. URL: [http://hklib.npu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r/cgiirbis\\_64.exe](http://hklib.npu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r/cgiirbis_64.exe).

21 Осоченко І. В. Транспортне співробітництво як ефективний засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності в регіоні. *Регіональні перспективи*. 2006. № 1 (8). С. 64–66.

22 Прайгер Д. Транспортная инфраструктура Украины: состояние и проблемы посткризисного развития. *Экономика Украины*. 2011. № 5. С. 23–26.

23 Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua/kmu>.

24 Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. URL : <http://www.mtu.gov.ua/>.

25 Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті України. URL : <http://www.niss.gov.ua>.

26 Офіційний сайт Урядового порталу. URL : [http://www.kmu.gov.ua/control/annboxnews?box\\_id=244277705](http://www.kmu.gov.ua/control/annboxnews?box_id=244277705).

27 Положення про контроль і оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ. URL: <http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>.



МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
до практичних занять, самостійної та контрольної робіт  
з дисципліни  
*«УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ  
ТЕРИТОРІЙ»*

Відповідальний за випуск Глушенко Т. М.

Редактор Третьякова К. А.

---

Підписано до друку 16.03.21 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 0,75. Тираж 5. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Український державний університет  
залізничного транспорту,  
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.  
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.